

Musik for alle

Musikstrategi

Baggrund	3
Musik for børn og unge	6
Det voksne musikliv	8
Musik (som) hjælper	10
Der, hvor musikken spiller	12
Faciliteter	14

Baggrund

I "Aftale om budget 2019" Punkt 1.18 fremgår det, at der skal tages stilling til, hvordan der kan arbejdes med en strategi for udbredelse af musik til bredere målgrupper i Ballerup Kommune.

Der er i den forbindelse etableret en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Kultur og Fritid og udvalgte kulturinstitutioner, der har kortlagt, hvordan det musiske miljø ser ud i Ballerup Kommune – ved byens scener, hvor musikken opleves og hvor musikken udøves. Endvidere er musikaktører i kommunen forsøgt kortlagt, ligesom musikkens fylde og fokus i daginstitutioner, klubber og uddannelsesinstitutioner er undersøgt.

Med baggrund i denne kortlægning og Ballerup Kommunes Kultur- og Fritidspolitik 2021-2024 er følgende fire kapitler identificeret:

- 1. Musik for børn og unge**
- 2. Det voksne musikliv**
- 3. Musik (som) hjælper**
- 4. Der, hvor musikken spiller**

De fire kapitler er hver især opdelt, så de giver en status på området, en beskrivelse af udfordringer efterfulgt af en beskrivelse af de tiltag, som Ballerup Kommune ønsker at iværksætte. De fire kapitler efterfølges af en kort gennemgang af de ressourcer, som Ballerup Kommune stiller til rådighed for musiklivet.

Hele Ballerup Kommunes musikstrategi

Musikstrategien er ikke kun kulturlivets taktstok. Musikstrategien er for hele Ballerup Kommune. For at strategien kommer til at spille og indsatsområderne kan løftes, kræver det derfor en involvering og prioritering - også finansielt - af både sundhedsområdet samt skoler og daginstitutioner m.fl.

Strategien har været til høring og blevet kvalificeret af en bred repræsentantskare fra musiklivet i Ballerup Kommune, samt en række interessenter fra skoler, daginstitutioner, sundhedsområdet m.fl. Strategien har endvidere været til høring i relevante fagudvalg, samt forskellige råd og nævn, inden den blev godkendt af Kultur- og Fritidsudvalget den 2. maj 2023.

Forord

Ballerup Kommune er kendetegnet ved et levende, varieret og mangfoldigt musikliv. Et musikliv, hvor nålen i kompasset bevæger sig mellem "det traditionelle" og "det nyskabende", og mellem "de små fællesskaber" og "de store fællesskaber".

Et musikliv, der understøttes af flere musikspillesteder og scener i byen, professionelle ansatte i institutionerne, og et stort frivilligt musikengagement. Samlet set definerer det et stærkt musikmiljø, der medvirker til et højt antal koncerter og musikoplevelser til glæde for borgerne.

Musik er meget mere end underholdning, og noget vi kun lytter eller går til. Musik handler om følelser og forestillinger, stemninger, bevægelse, dans, fordybelse, livsglæde, rytme, melodi, harmoni, socialt samvær og kreativ [sam]skabelse m.m. Dertil kommer, at musik er et globalt sprog. Et berømt reklameslogan hedder: "Sig det med blomster". I stedet kan man sige: "Sig det med musik", for musikken kan nogle gange sige mere end ord.

Vi ved fra forskning, at kreativiteten og indlærings- evnen styrkes gennem musik. At musikken skaber begejstring og fællesskab. At bredde og elite er hinandens forudsætninger.

I Ballerup Kommune udfolder et væld af musikindsatser sig, hvad enten det er barnet, der deltager i 0. klassernes kompagnonundervisning, eleven, som dyrker musikken som solist på Ballerup Musik- og Kulturskole, den modne borger, der vælger at dyrke musikken i en større sammenhæng i det organiserede musikforeningsliv eller borgeren, der lader sig berige af musikken som koncertgæst i fx Baltoppen LIVE, Spillestedet Baghuset eller Lautrupgård Musik- og Kulturhus.

Det er i det aktive møde med musikken, at barnet, den unge eller det voksne menneske får mulighed for at udtrykke sig, komme til orde, og i fællesskab skabe oplevelser, der rækker ud og berører andre.

Udfoldelsen og oplevelsen af musikken og musik- kens evne til at skabe fællesskabsoplevelser på tværs af generationer, kulturer, køn, traditioner og sociale vilkår, medvirker til at skabe relationer og forståelse for andre mennesker. Dermed styrker musikken sammenhængskraften i Ballerup Kommune, og bliver en markør for og bidragsyder til både de små og store fællesskaber.

Musik er kernevelfærd igennem fællesskaber.

Ballerup som musikby - musik til og for alle

Musik for børn og unge

Kapitel 1

Status

Kigger man ud over det samlede landskab for musiktilbud for børn og unge ml. 0-25 år i Ballerup Kommune, dominerer de kommunale tilbud i alt-overvejende grad, og det samlede musiktilbud når forholdsmæssigt bredt ud til børn i kommunen. Eksempelvis ligger Ballerup nr. 2 på landsplan i forhold til hvor mange børn mellem 0-9 år, der aktivt er brugere af et musik- og kulturskoletilbud.

For de unges vedkommende findes der i Ballerup Kommune generelt gode faglige og fysiske rammer for særligt den organiserede musikalske udfoldelse. Herunder engagerende muligheder for at dyrke og forløse ens potentiale gennem forskellige vækstlagsinitiativer som eksempelvis Vognportens tilbud, Bamuk's talentlinje og udskolingsinitiativet Loftet.

Udfordringer

Ballerup Kommunes musikliv er dels påvirket af generelle samfundsmæssige tendenser, og dels nogle lokale forhold der skaber fundamentale udfordringer for musiklivet for børn og unge i kommunen.

Over det ganske land falder andelen af børn og unge, der ønsker at deltage aktivt i et organiseret musiktilbud, og det har det gjort siden 2001. Samtidig peger Kulturministeriets rapport "Musikskolerne i Danmark" [2017] på, at de børn og unge, der aktivt deltager i et musik- og kulturskoletilbud primært kommer fra familier med 800.000+ i hustandsindkomst. Samtidig pågår en national trivselskrise blandt børn og unge, hvor forskningen blandt andet peger på, at aktiv deltagelse i musik i skoletiden kan styrke børn og unges trivsel i skolen mere generelt.

Der er også lokale forhold, der spiller ind. I en forundersøgelse til denne musikstrategi blev det tydeligt, at mange dagsinstitutioner enten ikke tilbyder eller kun tilbyder meget få organiserede musikaktiviteter for deres børn.

Indsatsområder

For at vi i højere grad kan forløse det gode udgangspunkt, vi har i kommunen, og samtidig modvirke både de generelle udfordringer og tendenser i samfundet og de lokale forhold afdækket i vores forundersøgelse, bør vi prioritere at:

- Styrke musikfaget og sikre børn og unges aktive deltagelse i et levende musikmiljø på alle kommunens folkeskoler gennem et tæt partnerskab mellem folkeskoleområdet og kulturinstitutionerne; Bamuk, Vognporten og Baltoppen LIVE.
- Udvide det eksisterende samarbejde om musiktilbud i daginstitutionerne mellem daginstitutioner og kulturinstitutioner, så alle børn mellem 0-5 år i Ballerup Kommune oplever, at være aktivt deltagende i musisk udfoldelse.
- Øge sammenhængen og kvaliteten i arbejdet med vækstlaget af unge inden for musik og kultur gennem et tættere og mere forpligtende samarbejde mellem Bamuk, Vognporten, Ungdomsskolen, klubberne og Baltoppen LIVE.
- Understøtte og give mere plads til de unges selvorganiserede musikalske udfoldelse, både ift. adgang til øve- og lydstudiefaciliteter, såvel som en større inddragelse af de unge som samskabere af kultur og kunst i samarbejde med de etablerede kulturinstitutioner i kommunen.

Det voksne musikliv

Kapitel 2

Status

I Ballerup Kommune er der en årelang tradition for et meget aktivt amatørmusikliv. En stor del af det voksne musik- og koncertmiljø der er en etableret del af kommunen i dag, skyldes engagementet fra det frivillige musikliv, der er vokset ud af musikmiljøet i kommunen understøttet af et politisk fokus på området.

De væsentligste tilbud til voksne, der ønsker at dyrke deres musik sammen med ligesindede findes i det store udbud af kor, bigbands, brassbands og harmoniorkestre i Ballerup Kommune. De drives ofte som foreninger på aftenskolelignende vilkår med egenbetaling af instruktører. Herudover findes der en stribe mindre jazz-, swing-, pop- og rockgrupper. Som udgangspunkt udøves disse aktiviteter i regi af Musisk Samråd på Spillestedet Baghuset (pt. med ca. 80 medlemsforeninger), i Lautrupgård Musik- og Kulturhus, samt på en række af byens øvrige scener.

I Ballerup Kommune afholdes en række større musikbegivenheder, fortrinsvis arrangeret af det frivillige voksne musikliv, blandt andet Ballerup Musikfest og Musik & Dans på Torvet.

Udfordringer

Globaliseringen og især internettet har gjort, at musikudøverne i dag ikke er begrænset af, hvor de bor, men mødes og dyrker musikken på kryds og tværs af både kommuneskel og landegrænser.

I nyere tid er der derfor også mange af de orkestre der har eksisteret i Ballerup Kommune i lang tid, som oplever medlemsfald eller helt nedlægges. I dag opstår der ikke mange nye bigbands og større orkestre, selvom denne type af samspilsgrupper stadig dækker over den største gruppe af udøvende musikere i kommunen.

Gennemsnitsalderen er høj hos det udøvende voksne musikliv i kommunen. De gamle etablerede orkestre har ikke formået at hverve nok nye kræfter.

Mange af de store orkestre, kor m.v. har tidligere været organiseret i en foreningsstruktur med formænd, generalforsamlinger osv. I dag mødes musikudøvere i mange forskellige konstellationer. Det gør det vanskeligere at danne et overblik over, hvordan musiklivet ser ud i kommunen.

Indsatsområder

For at det voksne musikliv fortsat trives og har rammerne til at udvikle sig, bør vi prioritere at:

- Udvide og kvalitetsudvikle gode koncertsteder for alle typer af musik i samarbejde med de musiske foreninger.
- Der arbejdes for at etablere flere og bedre øvelokale-faciliteter, der skaber mulighed for gode fælleskaber og spændende samarbejder på tværs af brugerne og bands. Der bør i indretningen af faciliteterne tages højde for nye former for musikskabende kulturer, såsom musikproduktion, sangskrivning, artistudvikling osv.
- Der arbejdes for at understøtte fællesprojekter og koncerter mellem de foreningsdrevne kor, orkestre og de unge selvorganiserede.
- Støttemulighederne til det voksne musikliv fastholdes.

A photograph showing a man with a beard and long hair, wearing a plaid shirt, sitting on a red chair and playing an acoustic guitar. He is looking towards a young girl with long blonde hair, who is also sitting on a wooden chair and playing an acoustic guitar. She is smiling and looking at the camera. The background is a brick wall. In the foreground, the back of a person's head is visible, looking towards the man and girl. The text 'Musik (som) hjælper' is overlaid in large white letters on the image.

Musik (som) hjælper

Kapitel 3

Status

Musik kan hjælpe med at løse udfordringer, som kommunen og samfundet står overfor. Forskning viser, at musik har en unik effekt på den menneskelige hjerne, på kroppen og sindet, og at musik kan bruges i behandlingen af bl.a. angst, demens, depression, parkinsons sygdom, smerte og stress. Sang og musik kan samtidig bidrage til at opnå en positiv relation til personer med demens, samt forebygge eller minimere udadreagerende adfærd. I flere kommuner er sundhedsområdet derfor i gang med at udforske musikkens potentiale.

I Ballerup Kommune har kulturområdet iværksat projekter, som har vist sig at være gavnlige på flere planer. Musik skaber trivsel i mange psykisk udsatte unges hverdag gennem deres deltagelse i musik, så eksempelvis har projektet Mere Monitor vist sig at være en løsning for unge med ondt i psyken, og skabt et fællesskab, der har løftet flere ud af ensomhed og social fobi.

Puljen "Musik i fællesskab" samt forskellige tiltag iværksat af kulturinstitutionerne har bygget bro mellem kulturinstitutionerne og/eller amatør-musiklivet og plejehjem, hospice og bosteder. Musikken er således kommet ud til borgere der ikke selv kan opsøge musikken, og har skabt adspredelse i dagligdagens rummerum.

I Spillestedet Baghuset blandes de unge og ældre musikudøvere både til fælles koncerter, men også i de musiske fællesskaber, såsom Ballerup Musikfest. Gennem mødet om noget fælles tredje – musikken - som er kendetegnet ved at være inkluderende og rummelig, opstår en synergieffekt, hvor de unge kan hjælpe de ældre med den nyeste teknik, og de ældre kan øse ud af deres erfaring.

Koncertserien Rock for Hjemløse er et samarbejde mellem kommunens kulturliv og en social forening, der arbejder for at hjælpe socialt udsatte.

Det fælles musikarrangement understøtter ikke blot foreningens arbejde, men støtter også op om et specifikt socialt formål både formidlingsmæssigt og økonomisk.

Udfordringer

Musikken betragtes ikke som kernevelfærd og indtænkes ikke naturligt som en løsning på samfundsudfordringer. Samtidig arbejder hverken sundhedsområdet eller kulturinstitutionerne strategisk med området.

Indsatsområder

Ballerup Kommune har mange ældre medborgere, unge med ondt i psyken og generelt borgere med udfordringer indenfor sundhedsområdet. Der skal derfor etableres et samarbejde mellem sundhedsområdet, børne- og ungeområdet og kulturinstitutionerne med henblik på at gøre musikken til en aktiv medspiller i løsningen af fremtidens velfærdsopgaver.

For at det kan ske, bør vi prioritere at:

- Deltage i en opsamling og deling af eksisterende viden om, hvor og hvordan musikken kan indsættes som et sundhedsskabende tiltag.
- Samarbejde omkring konkrete projekter, både projekter hvor kulturinstitutionerne hjælper med viden omkring musik i forhold til konkrete sundhedsindsatser, men også projekter hvor sundhedspersonale understøtter kulturinstitutionernes ansatte, når der eksempelvis iværksættes projekter, hvor der indgår sårbare unge.
- Involvere de musiske foreninger i ovenstående arbejde.

Der, hvor musikken spiller

Kapitel 4

Status

Ballerup Kommunes borgere har flere muligheder for at opleve koncerter. Foreningslivet og kommunens institutioner arrangerer koncerter på byens scener og udendørs i byrummet. Koncerterne foregår typisk på de faste scener: Baltoppen LIVE, Spillestedet Baghuset, Måløv Sognegård samt Lautrupgård Musik- og Kulturhus. Desuden afholdes enkelte koncerter lejlighedsvis i byens kirker, på Ballerup Bibliotekerne, i Atriet på rådhuset og udendørs i forbindelse med særlige events.

Kommunens plejehjem er også blevet koncertsteder i forbindelse med pulje-initiativet "Musik i fællesskab". Derudover benyttes kommunens fleksible mobilscene til pop-up koncerter i byrummet ved særlige fremstød eller projekter, og på folkeskolerne afholdes der koncerter, blandt andet på baggrund af et samarbejde mellem Kulturtjenesten i Ballerup og Levende Musik i Skolen.

Derudover præsenteres lokale, nationale eller internationale bands. I alle genrer og i spændingsfeltet fra amatører til professionelle. Koncerterne bidrager i høj grad til at kitte byens borgere sammen, samtidig med de også kan tiltrække publikum fra hele hovedstadsområdet.

Arbejdsdelingen mellem arrangørerne er ikke formaliseret. I praksis er der dog en hensyntagen til de forskellige kerneprofiler, så ingen decideret konkurrerer mod hinanden.

Udfordringer

Fortidens praksis med at nogle få bestemmer hvilke koncerter, der udbydes, er dalende. Et stigende antal borgere ønsker at deltage aktivt i organiseringen af koncertvalg og koncertformater, men ikke nødvendigvis i foreningsregi.

De lejlighedsvis udendørs koncertarrangementer kræver en større arbejdsindsats for at opnå tilladelser ift. støj, alkoholbevillinger, trafik og sikkerhed, hvilket kan vanskeliggøre og bremse nogle i det frivillige arbejde som musikarrangør.

Indsatsområder:

For at sikre en fortsat stærk koncertscene på både det professionelle plan og på amatørniveau, og for samtidig at sikre, at der sker en udvikling på området, bør vi prioritere at:

- Kommunens kulturinstitutioner kontinuerligt arbejder på at være medfortællere i den fremtidige byudvikling. I samarbejde med de musiske foreninger, skal der arbejdes for, at fremtidige byrum indrettes, så de kan benyttes til koncerter og andre fællesskabsorienterede events. Målet er, at hver bydel skal have sin egen unikke open-air-scene.
- Kulturinstitutioner og andre musiske arrangører i programlægningen fastholder og prioriterer en sund balance i udbuddet af professionel musik og amatørmusik for at sikre et varieret tilbud af koncerter, der appellerer til en bred vifte af borgere.
- De etablerede musikscener i Ballerup Kommune skal arbejde på at invitere borgerne indenfor i "maskinrummet" som medskabere af koncerter.
- For at gøre det nemmere at være musikudøver, skal kommunen arbejde for at etablere én indgang til kommunen, hvor arrangører kan henvende sig og få råd og vejledning og ansøge om diverse tilladelser.

Ressourcer til rådighed for musiklivet

Ballerup Kommune har tre kulturinstitutioner, der arbejder med musik som kerneopgave: Ballerup Musik- og Kulturskole, Baltoppen LIVE og Spillestedet Baghuset. Scenerne på Baltoppen LIVE og Spillestedet Baghuset er lettilgængelige for det lokale musikliv.

Herudover stiller Ballerup Kommune følgende ressourcer til rådighed for musiklivet:

Øvefaciliteter

Lautrupgård Musik- og Kulturhus indeholder øvelokaler, der benyttes af kommunens voksne kor og musikgrupper, herunder de kor og grupper, der er medlemmer af aftenskolen Lautrupgaard Musikfabrik. Aftenskolen har til formål at drive folkeoplysende voksenundervisning inden for musiske fagområder, og at skabe de bedste rammer og muligheder for lokale bands, kor og orkestre. Mange af de store grupper og orkestre øver i Lautrupgård Musik- og Kulturhus, hvor de har et stort fællesskab.

Flere grupper øver i containerne ved Lautrupgård. Rockmiljøet omkring RockLive har et øvefællesskab på Materialegården. Der er desuden flere kor og bigbands, der øver i folkeskolernes musiklokaler.

De fleste af de bands der består af unge mennesker har enten egne øvelokaler eller øver hjemme. Nogle øver på Ballerup Musik- og Kulturskole eller i Vognportens øvelokaler.

'Grejbanken'

Vognporten og Ballerup Musikfest råder over en del udstyr – i form af både lyd og lys samt andet festivalgrej. Dette låner flere af kommunens institutioner til koncerter og andre arrangementer. Grejbanken er dog ikke en officiel grejbank, og der udlånes kun lejlighedsvist udstyr.

Mobilscene

Vognporten råder over en mobilscene, som kulturaktører, foreninger og kommunens institutioner kan låne til offentlige arrangementer i Ballerup Kommune. Mobilscenen er en del af udstyret i den uofficielle grejbank.

Økonomiske støttemuligheder

Der er flere puljer, som musiklivet kan søge i Ballerup Kommune. Først og fremmest er der Kulturtilskudspuljen, der yder tilskud til kulturelle arrangementer som er åbne for alle kommunens borgere. Endvidere er der Bydelspuljen, hvor foreninger og grupper af borgere, der bor i kommunen kan søge om tilskud til kulturelle bydelsarrangementer, hvis formål er at understøtte eller styrke lokale fællesskaber. Kulturtilskudspuljen har i 2023 i alt 435.000 kr. til rådighed, mens Bydelspuljen i 2023 har 433.000 kr.

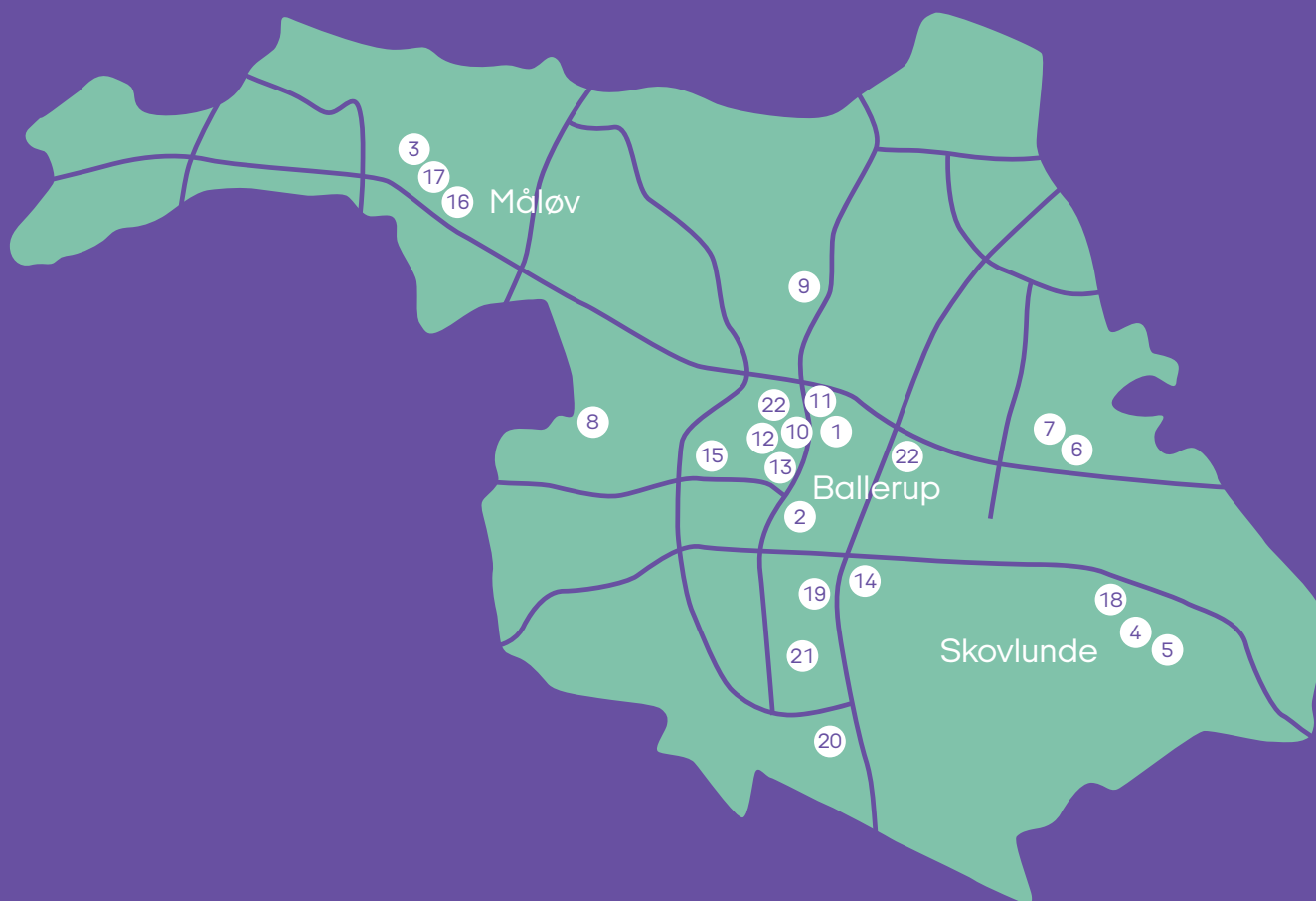
Ungdomspuljen

Er en pulje, der administreres af Ballerup Ungdomsråd, og hvor unge i kommunen kan søge hjælp til arrangementer og andet. Ungdomspuljen har i 2023 i alt 122.000 kr. til rådighed. Puljen har blandt andet støttet projektet Mere Monitor.

"Musik i fællesskaber"

Er en pulje, der blev oprettet i 2018, og som musiske foreninger hjemmehørende i Ballerup Kommune kan søge til koncerter på bosteder, plejehjem og hospice [steder med borgere der ikke selv har mulighed for at opsøge musikken i lokalmiljøet]. I 2023 er der i alt 61.000 kr. til rådighed i puljen.

Faciliteter

Øvelokaler

- 1 Ballerup Musik- og Kulturskole
- 2 Baltorpskolen afd. Rugvænget
- 3 Brydegården
- 4 Kasperskolen
- 5 Koncertsalen
- 6 Lautrupgård Musik- og Kulturhus
- 7 Lautrupgård øvecontainere
- 8 Ryttergården
- 9 Skovvejens Skole afd. Vest
- 10 Vognporten

Scener

- 3 Brydegården
- 5 Koncertsalen
- 6 Lautrupgård Musik- og Kulturhus
- 11 Atriet, Ballerup Rådhus
- 12 Spillestedet Baghuset
- 13 Ballerup Bibliotek
- 14 Ballerup Super Arena
- 15 Baltoppen LIVE
- 16 Kulturhus Måløv
- 17 Måløv Sognegård
- 18 Skovlunde Kulturhus
- 19 Tapeten

Udendørs scener

- 20 Harrestrup Ådal
- 21 Hede- Magleparken
- 22 Kirketorvet

Musikstrategi 2023